868/11

Den 16. maj 2011 blev i sag nr. 78.898:

xxxxxxxxxxxx xxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxx xxxx xxxxxxxx
xxxx xxxxx

mod

Topdanmark Forsikring A/S
Borupvang 4
2750 Ballerup

afsagt

k e n d e l s e :

_____

Klageren er omfattet af en arbejdsmarkedspensionsordning i Topdanmark Forsikring A/S. Hun klager over præmiestigninger på pensionsordningens risikodækninger.

Klageren er utilfreds med, at en mindre og mindre del af hendes pensionsindbetalinger går til kapitalpensionsdelen. I klageskemaet har hun anført sit krav som "Tilbageførsel af stigning og pengene i depot".

Ved brev af 14/10 2010 til nævnet har selskabet hertil bl.a. anført:

> "Vi har forstået klagen således, at [klager] er utilfreds med de prisstigninger, der har været på risikodækningerne i forsikringstiden, hvorved indbetalingerne på hendes opsparing er blevet mindre, idet pensionsbidraget har været uændret i forsikringstiden.
> …
> **Sagsfremstilling**
> I forbindelse med sit ansættelsesforhold via … blev [klager] i juni 2002 omfattet af en pensionsordning i Topdanmark.
>
> Pensionsordningen er alene tegnet med de obligatoriske dækninger i forhold til pensionsaftalen mellem Topdanmark og arbejdsgiveren.
>
> Begæringen vedlægges som bilag …
>
> Pensionsbidraget har i hele perioden været på 6,3 %, hvoraf firmaets bidrag er på 4,2 %, og [klagers] bidrag er på 2,1 %. Der er ikke indbetalt frivillige bidrag.
>
> Pensionsordningen indeholder:

- en kapitalpension,
- en gruppelivsforsikring ved død, oprindelig var dækningssummen på 740.000 kr., i dag er dækningssummen 872.000 kr.,
- erhvervsudygtighedsrente på 40 % af lønnen, i dag er dækningssummen på 246.206 kr. Det er en gruppeordning.
- kritisk sygdom, dækningssum 100.000 kr. Det er en gruppeordning.
- præmiefritagelse ved et erhvervsevnetab på 2/3.

…

Forsikringsbetingelserne

I betingelserne for Livs- og pensionsforsikring, jf. bilag …, fremgår det under punkt 2, stk. 4, at regulering kan medføre, at opsparingen nedsættes som følge af eventuelle tilknyttede risikodækninger. Det fremgår endvidere under punkt 7, stk. 4, nr. 2, litra a, at

> *'hvis stigningen i præmien til risikodækningerne er større end stigningen i den samlede præmie efter lønregulering, nedsættes forsikringens opsparing, så risikodækningerne følger med den pensionsgivende løn'*

Det fremgår af dækningsoversigten, at reguleringen af risikopræmierne sker i henhold til betingelserne for gruppelivsdækningerne.

Det fremgår af forsikringsbetingelserne for Tab af erhvervsevne, jf. bilag 2, punkt 15 A, at

> *'Forsikringsvilkår, administrationspræmie og risikopræmie fastsættes for et år ad gangen ud fra Topdanmarks erfaringer med skadeforløb, udvikling i ordningen mv.'*

Det fremgår af forsikringsbetingelserne for Kritisk Sygdom, jf. bilag …, § 6, at

> *'Præmien fastsættes for et kalenderår ad gangen ud fra alder og skadesforløb.'*

Det fremgår af gruppelivsbetingelserne, jf. bilag …, § 9, at

> *'Præmien beregnes på det til enhver tid af Finanstilsynet godkendte grundlag.'*

Stigning i risikopræmie

Det fremgår af de årlige meddelelser, hvad præmien på risikodækningerne var i det forgangne år. Endvidere er det beskrevet, hvad administrationsomkostningerne er, hvad der er tilskrevet i rente, og hvor meget der går til opsparing, således at [klager] hvert år er blevet orienteret om status og udviklingen i hendes pensionsordning.

[Klager] arbejder i et mindre firma med under 10 ansatte. Alle de ansatte arbejder med produktion.

Hele pensionsordningen bliver lønreguleret årligt, og præmierne på risikodækningerne bliver reguleret i forhold til risikoregnskabet.

Stigningerne på præmierne for risikodækningerne er sket med følgende procentsats:

	Erhvervsudygtighedsrente	Kritisk sygdom	Dødsdækning
2002			
2003	+ 2 %	0 %	0 %
2004	+ 20 %	+ 15 %	+ 15 %

2005	0 %	0 %	0 %
2006	+ 12,5 %	0 %	+ 10 %
2007	+ 15,1 %	+ 11 %	+ 28,6 %
2008	+ 28 %	+ 28 %	+ 28,2 %
2009	+ 5 %	+ 5 %	+ 4,9 %
2010	+ 5%	+ 5 %	+ 5 %

Årsagen til stigningerne er, at der er tale om en højrisikogruppe, fordi personalet alene er ansat i produktionen. Samtidig har skadesudviklingen for denne risikogruppe været stor i perioden 2002-2010, idet der har været mange udbetalinger til tilskadekomne kunder.

Siden [klager] blev omfattet af pensionsordningen i 2002, er der næsten hvert år sket en stigning i præmien for kritisk sygdom og død.

På erhvervsudygtighedsrenten fastsættes præmien som en procentdel af [klagers] løn med de stigninger, der er anført ovenfor. Præmien er i dag på 3,44 % af [klagers] løn, og når hun stiger i løn, stiger præmien på erhvervsudygtighedsrenten proportionalt hermed.

Da [klagers] pensionsordning har haft en fast bidragsprocent på 6,3 %, vil præmien til risikodækningerne tage forholdsvis meget af den årlige indbetaling, samtidig med at der også skal betales arbejdsmarkedsbidrag og omkostninger, inden restbeløbet går til opsparing.

Når erhvervsudygtighedsrenten, der oprindelig kostede 1,30 % af lønnen i præmie, nu er steget til 3,44 % af lønnen pga. en negativ udvikling i skadesregnskabet, og når pensionsbidraget ikke samtidigt er øget, vil stigningerne på risikodækningerne mindske det beløb, der går til opsparing.

Dette har medført, at selvom indbetalingerne er blevet højere på grund af lønstigninger, er beløbet til opsparing blevet væsentlig mindre i løbet den periode, hvor [klager] har haft en pensionsordning hos os.

Konklusion

Det fremgår tydeligt i vores forsikringsbetingelser, at når præmien til risikodækningerne stiger mere end den samlede præmie efter lønreguleringen, medfører det en nedsættelse af opsparingen - idet vores kunder forsat bevarer deres risikodækninger.

Endvidere fremgår det af forsikringsbetingelserne for gruppelivsdækningerne, hvordan præmien reguleres årligt ud fra skadeforløb, udvikling i ordningen m.m.

Det forhold, at præmien er steget skal vi beklage, men det skyldes et negativt skadesregnskab, hvilket har medført at prisen på de enkelte dækninger er steget, særlig på erhvervsudygtighedsrenten, der er baseret på en procentdel af lønnen, og ikke et fast beløb.

Når [klager] alene indbetaler 6,3 % i pensionsbidrag, og en væsentlig del af præmien går til betaling af risikodækninger (herunder 3,44 % til erhvervsudygtighedsrente), så er beløbet til opsparing reduceret væsentligt i forhold til ved etableringen af pensionsordningen, idet risikodækningerne betales først.

Dette er årsagen til, at [klager] indbetaler et mindre beløb om året på hendes kapitalpension.

Vi skal fastholde, at vi har været berettiget til at regulere præmien på risikodækningerne med den konsekvens, at indbetalingerne til [klagers] depot er faldet i perioden, når præmien på risikodækningerne er steget som ovenfor anført."

I brev af 29/10 2010 har klageren over for nævnet hertil bl.a. bemærket:

"At jeg arbejder i produktionen er ganske urigtig, jeg har været på kontoret i alle de år, jeg har været ansat i …, hvilket jeg gentagne gange har fortalt Topdanmark og især P.G.J.
Yderligere vil jeg gerne oplyse at vi fremstiller …, der bliver fremstillet efter mål og monteret i hele Danmark, derfor må det være klart, at til dette arbejde har vi uddannet fagfolk og montører ansat.
…
Vedr. erhvervsudygtighedsrenten. En stigning på 265 % på 9 år er ganske uacceptabel, som kontoransat.
…
Jeg har hvert år modtaget en opgørelse, om hvor meget der er indbetalt, og ingen varsel om stigning.
Vi er ikke forsikret som gruppe, men enkeltvis, da Topdanmark har afvist enhver form for gruppeforsikring, da vi her i firmaet, har haft et par tilfælde af hjerteproblemer og har en ansat der har maveproblemer."

Selskabet har hertil ved brev af 19/11 2010 til nævnet bl.a. anført:

"[Klager] er via sit ansættelsesforhold blevet omfattet af en arbejdsmarkedspension. Derved er de ansatte automatisk i en gruppeordning med fælles priser på de forskellige forsikringer. På baggrund af virksomhedens produktion, er de ansatte som gruppe blevet vurderet som en produktionsgruppe, og alle medarbejderne er omfattet af priser, der gælder for denne gruppe, uanset at få af medarbejderne arbejder med stillesiddende arbejde.

Alle medarbejderne er dog individuelt helbredsbedømt."

Af de årlige opgørelser fra selskabet til klageren fremgår det for årene 2003 til 2010, hvad risikodækningen i året forud har kostet. Det fremgår her, at betalingen for risikodækning fra 2003 til 2009 er steget fra 5.786 kr. til 16.686 kr.

Af forsikringsbetingelserne "supplerende oplysninger for livs- og pensionsforsikring" fremgår:

"**2.4 Forudsætninger for prisen på livsforsikringer**
Et livsforsikringsselskab fastsætter ved tegningen prisen for en livsforsikring på baggrund af følgende forudsætninger:
* en rente, der er fratrukket et kombineret administrations- og sikkerhedstillæg.
* et fælles sæt af sandsynligheder for døds- og invaliditetsrisikoen, udarbejdet på baggrund af branchens erfaringer.
* omkostninger, som fradrages i indbetalingen. Omkostningerne består af et administrationsgebyr og et beløb, der beregnes som en procentdel af resten af indbetalingen.

Disse forudsætninger danner tilsammen grundlaget for, hvad en livsforsikring koster.

Så længe præmie og forsikringsydelse ikke ændres, garanterer Topdanmark, at ydelserne ved tegningen udbetales ved forsikringsbegivenhedens indtræden. De skal dog være opmærksom på, at regulering kan medføre, at opsparingen nedsættes som følge af evt. tilknyttede risikodækninger.
De forudsætninger, der gælder for fastsættelsen af prisen på Deres livsforsikring, fremgår af bilagt til Deres forsikringsmeddelelse.
…
7.4 Vilkår for lønregulering …

2. Hvordan reguleres forsikringsdækningerne?

A Er der aftalt et bestemt forhold mellem forsikredes løn og risikodækningerne (dvs. dækningerne ved død og nedsat erhvervsevne), reguleres disse risikodækninger, således at det aftalte forhold bevares. Den resterende del af præmien anvendes til forsikringens opsparing.
Hvis stigningen i præmien til risikodækningerne er større end stigningen i den samlede præmie efter lønreguleringen, nedsættes forsikringens opsparing, så risikodækningerne følger lønnen. Om nødvendigt nedsættes tillige risikodækningerne.

B Er der ikke aftalt et bestemt forhold mellem forsikredes løn og risikodækningerne, reguleres alle forsikringsdækninger, herunder også dækning ved pensionering, således at forholdet mellem disse bevares."

Af forsikringsbetingelserne for "tab af erhvervsevne - gruppeforsikring" fremgår bl.a.:

"**15 Kan præmien ændres/forsikringen opsiges?**
A Forsikringsvilkår, administrationspræmie og risikopræmie fastsættes for et år ad gangen ud fra Topdanmarks erfaringer med skadeforløb, udvikling i ordningen mv.
Hvis Topdanmark ændrer præmietariffen eller forsikringsvilkårene, skal dette meddeles forsikringstageren skriftligt med 1 måneds varsel til forsikringens førstkommende forfaldsdag.
Præmiestigning, som skyldes ændring af tariffen, skal ikke varsles.
B Forsikringstageren har ret til at opsige forsiringen skriftligt, hvis ændringen ikke kan accepteres.
C I øvrigt kan forsikringstageren til enhver tid opsige forsikringen skriftligt. Opsigelsen har virkning fra den 1. i måneden efter at opsigelsen er modtaget."

I forsikringsbetingelserne for Kritisk Sygdom hedder det bl.a.:

"**§ 6 Præmie**
Præmien forfalder til betaling den første dag i hver betalingsperiode. Betales en præmie ikke, ophører forsikringsdækningen den sidste dag i forfaldsmåneden, dog tidligst syv dage efter, at påkrav er givet.

Præmien fastsættes for et kalenderår ad gangen ud fra alder og skadesforløb.
…
§ 8 Kan præmien ændres/forsikringen opsiges?
Forsikringsbetingelser, administrationspræmie og risikopræmie fastsættes for et år ad gangen ud fra Topdanmarks erfaringer med skadeforløb, udvikling i ordningen mv.

Hvis Topdanmark ændrer præmietariffen eller forsikringsbetingelserne, skal dette meddeles forsikringstageren skriftligt med 1 måneds varsel til forsikringens førstkommende forfaldsdag.

Præmiestigning, som ikke skyldes ændring af tariffen, skal ikke varsles. Forsikringstageren har ret til at opsige forsikringen skriftligt, hvis ændringen ikke kan accepteres.

Er aftalen om Kritisk Sygdom indgået med en virksomhed der forsikrer de ansatte, er det kun virksomheden, der kan opsige aftalen."

I forsikringsbetingelserne for gruppelivsforsikring hedder det bl.a.:

"**Indledning**
Ved en gruppelivsaftale forstås en overenskomst mellem en virksomhed, en forening eller en organisation (herefter kaldet forsikringstager) og Topdanmark Livsforsikring A/S (herefter kaldet Topdanmark). Aftalen omhandler gruppelivsforsikring af virksomhedens personale eller kundegrupper, foreningens eller organisationens medlemmer, der herefter kaldes gruppemedlemmer.
…
§ 9 Præmiebetaling
Præmien forfalder til betaling den første dag i hver aftalt præmiebetalingsperiode. Betales en præmie ikke, ophører forsikringsdækningen den sidste dg i forfaldsmåneden, dog tidligst 7 dage efter at påkrav har fundet sted.

Præmien beregnes på den til enhver tid af Finanstilsynet godkendte grundlag."

Nævnet udtaler:

Ifølge de citerede forsikringsbetingelser er selskabet berettiget til at hæve præmien på risikodækningerne i klagerens forsikring, der er en arbejdsgiverordning.

Efter det oplyste er der tale om præmieændringer, der skyldes ændringer i risikoforholdene. Efter nævnets vurdering skal forsikringstageren varsles om sådanne ændringer med et rimeligt varsel forud for ændringernes ikrafttræden for, at ændringerne er gyldige.

Selskabet har ikke oplyst nævnet om dets eventuelle varsling af præmierne, men det synes at fremgå, at klageren i årsoversigten alene er blevet orienteret om, hvad præmien for risikodækningerne i det foregående år udgjorde, og således ikke har modtaget en egentlig forudgående varsling.

Da der er tale om en arbejdsgiverordning, er forsikringstageren imidlertid klagerens arbejdsgiver, idet arbejdsgiveren er selskabets direkte aftalepart. Aftaleretligt er det derfor arbejdsgiveren, der har skullet varsles om præmiestigningerne i risikopræmierne og ik-

ke klageren. Nævnet er ikke bekendt med, om arbejdsgiveren er blevet varslet, men har ikke grundlag for at antage, at dette ikke har været tilfældet.

Nævnet finder ikke tilstrækkeligt grundlag for at fastslå, at det forhold, at klageren ikke forudgående er varslet om præmiestigningerne, kan medføre, at præmiestigningerne er ugyldige.

Nævnet finder herefter ikke at kunne kritisere, at selskabet har hævet præmien på risikodækningerne i klagerens pensionsordning som sket.

Som følge af det anførte

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

Marianne Højgaard Pedersen
formand